

COMPENSATIEPLAN GELDERS NATUURNETWERK
INCL. HOUTOPSTAND

HONESWEG 14

TE WINTERSWIJK

Ecologie

Rapportage compensatieplan Gelders Natuurnetwerk incl. houtopstand

Honesweg 14 te Winterswijk

Opdrachtgever	Waterschap Rijn en IJssel Liemersweg 2 7006 GG Doetinchem
Rapportnummer	15907.007
Versienummer	D5
Status	Eindrapportage
Datum	26 juli 2022
Vestiging	Gelderland Fabriekstraat 19c 7005 AP Doetinchem 088 - 5001600 doetinchem@econsultancy.nl
Opsteller	De heer M.C. de Haas, BSc
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	De heer C.C. Slemmer, BSc
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en -onderzoeksbureaus en werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhandboek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEGEVENS VAN DE LOCATIE EN HET GEBRUIK DOOR FLORA EN FAUNA	2
	2.1 Locatiegegevens en huidige situatie	2
	2.2 Verantwoording effectenstudie en verspreidingsinformatie	4
	2.3 Deskundige begeleiding	4
3	GEGEVENS ONTHEFFINGAANVRAAG KAP HOUTOPSTAND	5
4	GROENE ONTWIKKELINGSZONE	6
	4.1 Wettelijk kader Groene Ontwikkelingszone	6
	4.2 Kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen gebied 10 Huppel – Beurzerbeek	6
	4.3 Invloed op Groene Ontwikkelingszone	6
5	WETTELIJK KADER GELDERS NATUURNETWERK	7
	5.1 Omgevingsverordening	7
	5.2 Kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen GNN – gebied 10 Huppel – Beurzerbeek	9
6	INVLOED OP GELDERS NATUURNETWERK	10
	6.1 Oppervlakte ingreep	10
	6.2 Voorwaarden aantasting Gelders Natuurnetwerk	11
	6.3 Aantasting natuurbeheertypen	11
	6.4 Aantasting kernkwaliteiten	11
	6.5 Compensatieopgave	12
7	COMPENSERENDE MAATREGELEN	14
	7.1 Locatie en inrichting compensatiegebied	14
	7.2 Beheer en monitoring compensatiegebied	15
	7.3 Planning en verantwoordelijken	16
8	SAMENVATTING	17

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Waterschap Rijn en IJssel opdracht gekregen voor het opstellen van een compensatieplan Gelders natuurnetwerk en houtopstand in het kader van de Wet natuurbescherming, ten behoeve van de voorgenomen uitbreiding van de RWZI aan de Honesweg 14 te Winterswijk.

De volgende onderwerpen zullen in onderhavige rapportage worden behandeld:

- hoe de te kappen houtopstand wordt gecompenseerd;
- hoe verzekerd is dat de fysieke natuurcompensatie wordt uitgevoerd;
- hoe monitoring van en rapportage over de uitvoering van de fysieke natuurcompensatie plaatsvinden;
- hoe de natuur wordt ingericht en beheerd gedurende de ontwikkeltijd;
- de locatie waar de nadelige gevolgen voor de kernkwaliteiten, oppervlakte of samenhang van het Gelders natuurnetwerk plaatsvinden;
- de locatie waar gecompenseerd wordt.

Uit de quickscan Wet natuurbescherming, die door Econsultancy in augustus 2021 is uitgevoerd (rapportage 15907.004, versie D2), blijkt dat de planlocatie onderdeel uitmaakt van het Gelders natuurnetwerk en een houtopstand.

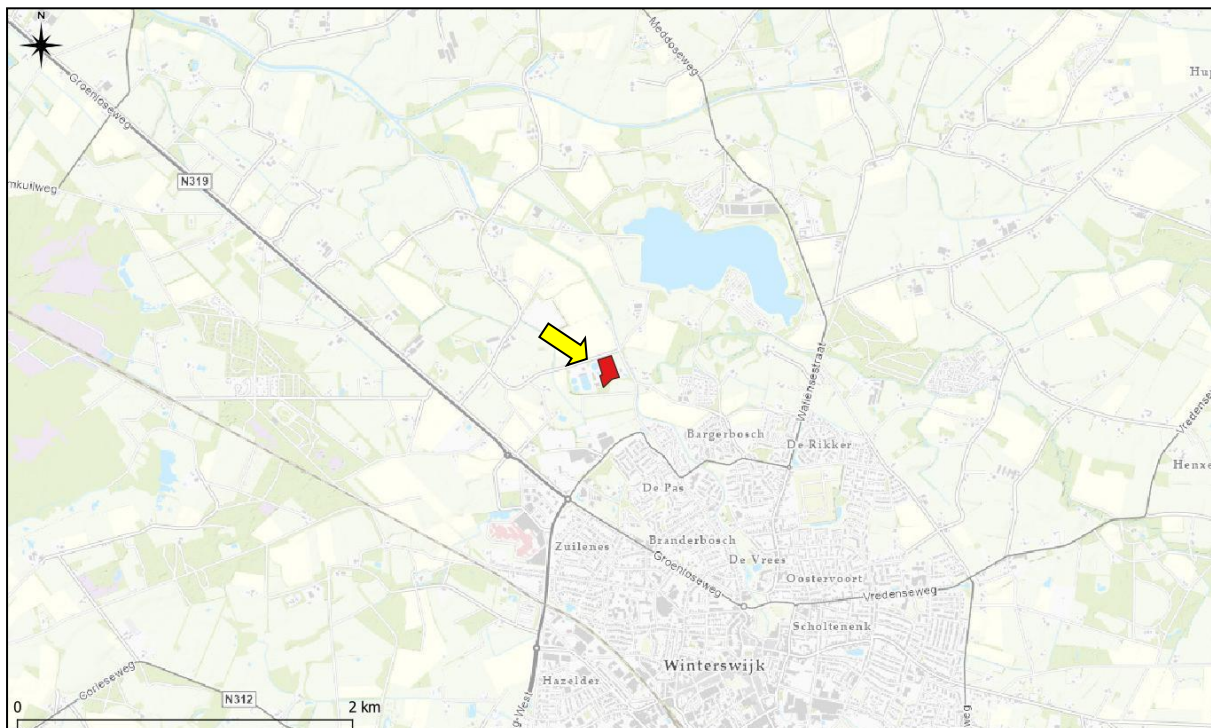
Om negatieve gevolgen te voorkomen worden maatregelen uitgevoerd die bestaan uit het compenseren van de verloren natuurwaardes van het Gelders natuurnetwerk.

2 GEGEVENS VAN DE LOCATIE EN HET GEBRUIK DOOR FLORA EN FAUNA

2.1 Locatiegegevens en huidige situatie

De onderzoekslocatie ($\pm 1,4$ ha) ligt aan de Honesweg 14, circa 1,7 kilometer ten noordwesten van de kern van Winterswijk.

Volgens de topografische kaart van Nederland zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie $X = 245.790$, $Y = 445.160$. In figuur 1 is de topografische ligging van de onderzoekslocatie weergegeven.

Figuur 1. Topografische ligging van de onderzoekslocatie.

De onderzoekslocatie bestaat grotendeels uit een relatief jonge bosschage met dichte bosranden. Het oostelijke deel van de onderzoekslocatie bestaat uit een open weiland zonder opslag. Aan de westzijde van de planlocatie ligt het huidige terrein van de waterzuivering. Aan de oostzijde grenst de planlocatie aan grasland en een woning.

In figuur 2 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven. De figuren 3 t/m 8 geven een impressie van de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek.

Figuur 2. Luchtfoto onderzoekslocatie en directe omgeving.

Figuur 3. Zicht op de planlocatie vanaf het huidige RWZI-terrein.

Figuur 4. Rand van de bosschage.

Figuur 5. Hekwerk in de bosschage vormt de huidige grens van het RWZI-terrein.

Figuur 6. Westelijke deel van de planlocatie.

Figuur 7. Relatief open, oostelijke deel van de bosschage.

Figuur 8. Grasland op het oostelijke deel van de planlocatie.

2.2 Verantwoording effectenstudie en verspreidingsinformatie

Door Econsultancy is in augustus 2021 een quickscan Wet natuurbescherming voor de locatie opgesteld (rapport 15907.004). De quickscan is uitgevoerd aan de hand van een bureaustudie en een veldbezoek. Het veldbezoek is afgelegd op 17 augustus 2021. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de omliggende percelen onderzocht.

Gebiedsbescherming

Met betrekking tot gebiedsbescherming is een compensatieplan benodigd die ingaat op de benodigde maatregelen met betrekking tot ontwikkelingen in gebieden met een GNN- en GO-status. Daarnaast dient de te kappen houtopstand gecompenseerd te worden. Omdat de opstand niet op dezelfde grond kan worden herbeplant dient een ontheffing aangevraagd te worden bij de provincie Gelderland.

2.3 Deskundige begeleiding

De deskundige die betrokken is bij het project, betreft een ervaren ecoloog¹. Econsultancy is lid van de branchevereniging 'Netwerk Groene Bureaus' en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen.

¹ Alle ecologen van Econsultancy hebben op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of • Zijn als ecoloog werkzaam voor een ecologisch adviesbureau dat is aangesloten bij het netwerk Groene Bureaus en/of • Zetten zich aantoonbaar actief in op het gebied van soortenbescherming bij de daarvoor in Nederland bestaande organisaties.

3 GEGEVENS ONTHEFFINGAANVRAAG KAP HOUTOPSTAND

Dit hoofdstuk bevat de gegevens die behoren bij de ontheffingsaanvraag voor de kap van een houtopstand.

Type aanvraag

Compensatie herplantplicht (herplanten op andere locatie).

Kapmelding

Er is een kapmelding gedaan door Econsultancy namens de opdrachtgever Waterschap Rijn en IJssel. De samenvatting van de kapmelding is bijgevoegd als bijlage I.

Illegale of tenietgegane houtopstand

Er is geen sprake van een tenietgegane of illegale houtopstand.

Bos of bomenrij

Er wordt een ontheffing aangevraagd voor een bos.

Kadastrale gegevens locatie te kappen houtopstand

Oppervlakte (in aren): 15

Gemeente: Winterswijk

Sectie: I

Nummer: 14949

Eigendom compensatielocatie

De opdrachtgever, Waterschap Rijn en IJssel, is eigenaar van de ontwikkel- en compensatielocatie.

Kadastrale gegevens compensatielocatie houtopstand

Oppervlakte (in aren): 25

Gemeente: Winterswijk

Sectie: I

Nummer: 14949

Motivering van het verzoek

In verband met de uitbreiding van de RWZI te Winterswijk zal een gedeelte van een houtopstand worden gekapt. Door de realisatie van enkele bouwwerken is herplant op de kaplocatie niet mogelijk. De herplant vindt wel op hetzelfde perceel plaats. Aangezien er sprake is van compensatie van het Gelders Natuurnetwerk zal er 2.500 m² nieuw bos worden gecreëerd voor de 1.500 m² die verloren gaat.

Benodigde gegevens

Kapmelding: samenvatting opgenomen in bijlage 1.

Kaartmateriaal: in bijlage 2 is een kaart met de te kappen houtopstand en de compensatielocatie weergegeven.

4 GROENE ONTWIKKELINGSZONE

4.1 Wettelijk kader Groene Ontwikkelingszone

Artikel 2.52 (beschermen Groene ontwikkelingszone)

1. Voor zover een bestemmingsplan van toepassing is op locaties binnen de Groene ontwikkelingszone, laat het een nieuwe activiteit of ontwikkeling alleen toe als uit onderzoek blijkt dat: de kernkwaliteiten of ontwikkelingsdoelen, genoemd in bijlage Kernkwaliteiten Gelders natuurnetwerk en Groene ontwikkelingszone, per saldo en naar rato van de ingreep worden versterkt; ende samenhang niet verloren gaat.
2. Gedeputeerde Staten stellen regels vast om de versterking uit te werken.

4.2 Kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen gebied 10 Huppel – Beurzerbeek

In onderstaande figuur zijn de kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen voor de Groene Ontwikkelingszone voor gebied 10 Huppel - Beurzerbeek weergegeven.

<p>KERNKWALITEITEN</p> <p>natuur en landschap</p> <ul style="list-style-type: none"> • Overwegend kleinschalig kampenlandschap op het OostNederlands Plateau, vrij grootschalige, deels beboste vochtige heideontginningen langs de Duitse grens • Onderdeel van Nationaal Landschap Winterswijk • De evz Groenlose Slinge verbindt dit gebied met de Berkel; modellen: kamsalamander en winde • Leefgebied das • Leefgebied steenuil • Leefgebied kamsalamander • Duidelijk herkenbare essen van Huppel en Het Waliën • Cultuurhistorische en landschappelijke waarden van de beken, oude ontginningen en kavelpatronen, hakhout, houtwallen, singels en boerderijen • Abiotiek: aardkundige waarden, kwel, bodem, grondwaterreservoir
<p>natuur en landschap Groene Ontwikkelingszone</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkeling ecologische verbinding Groenlose Slinge met beken, beekoevers, poelen, natte graslanden en moerasjes, bosjes en singels • Ontwikkeling uitwisseling met de omgeving en vermindering barrièrewerking N319 • Ontwikkeling herkenbaarheid essen • Ontwikkeling bosranden en overgangen naar cultuurgronden, heide en schrale graslanden • Ontwikkeling biotopen voor vogels van bossen en cultuurgronden • Ontwikkeling biotopen voor reptielen en amfibieën (m.n. boomkikker), poelen • Ontwikkeling cultuurhistorische patronen (bijv. ontginningen, houtwallen) en beheersvormen

Figuur 9. Kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen Groene Ontwikkelingszone.

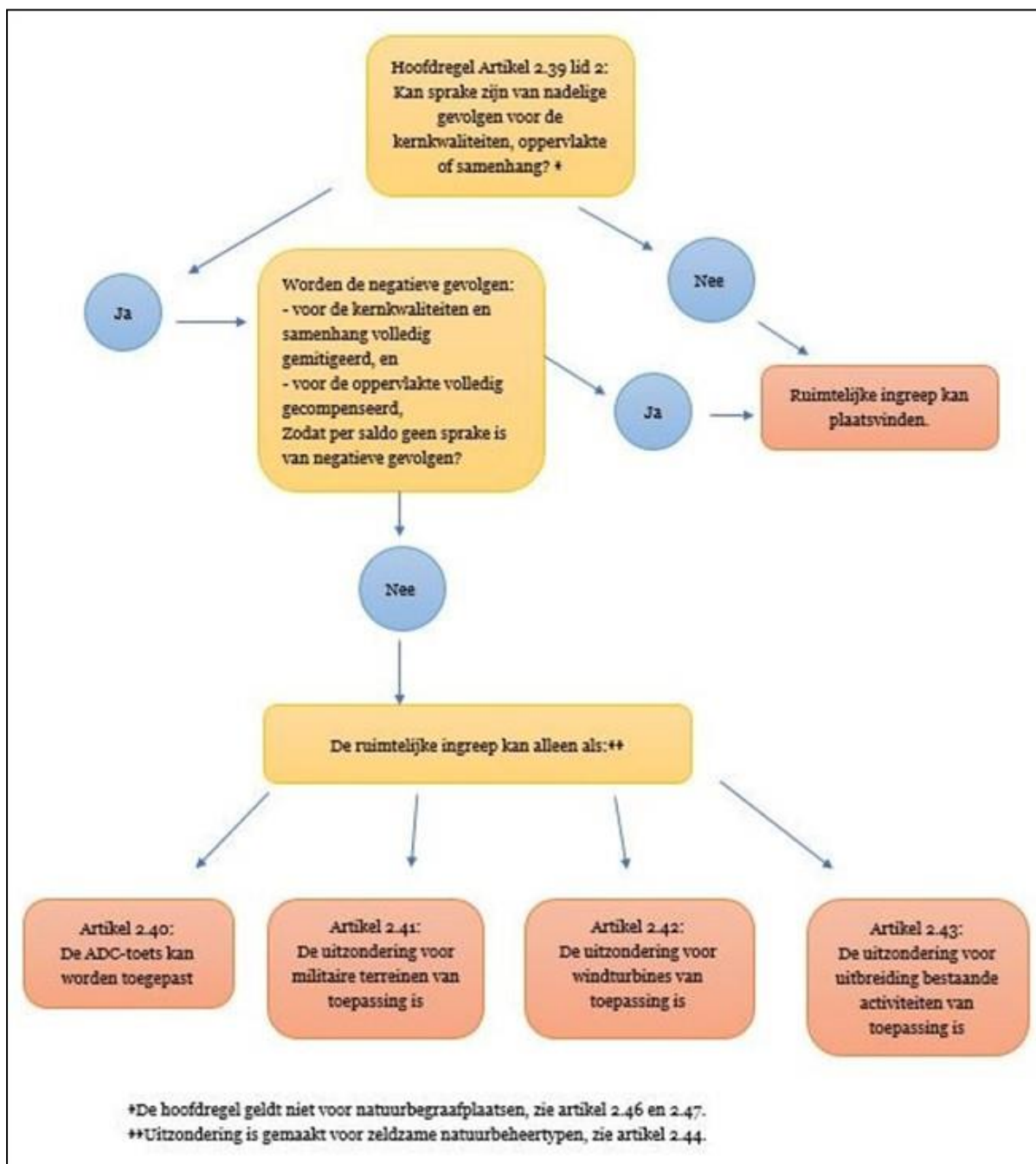
4.3 Invloed op Groene Ontwikkelingszone

Het gebied waarbinnen de compensatie plaatsvindt wat onderdeel uitmaakt van de Groene Ontwikkelingszone (zie hoofdstuk 7) is nu in gebruik als weiland. Dit weiland kan (in de toekomst) mogelijk deel uitmaken van het leefgebied van de das en de steenuil (kernkwaliteiten deelgebied 10). Dit weiland (Groene Ontwikkelingszone) wordt in de toekomst GNN. Het compensatiegebied binnen de Groene Ontwikkelingszone heeft nu een agrarische bestemming en krijgt in de toekomst de functie natuur. Door de realisatie van vochtig bos met productie met bomen, een struiklaag en een kruidlaag kan het compensatiegebied ook in de toekomst gebruikt worden als leefgebied voor de steenuil en de kerkuil. Omdat het compensatiegebied groter wordt, dan het stuk GNN wat nu verloren gaat als gevolg van de uitbreiding van de RWZI, zullen de kernkwaliteiten van het deelgebied 10 versterkt worden. Tevens biedt de voorgenomen compensatie kansen om een bijdrage te leveren aan ontwikkelingsdoelen voor de Groene Ontwikkelingszone. De voorgenomen uitbreiding levert positieve effecten op voor de ontwikkeling van bosranden en overgangen naar cultuurgronden en de ontwikkeling van biotopen voor vogels van bossen en cultuurgronden. De voorgenomen ingreep zal door de uitbreiding van bos en een overgang van bos naar grasland daarom een positief effect hebben op gebied 10. Per saldo is sprake van een versterking en de samenhang gaat niet verloren.

5 WETTELIJK KADER GELDERS NATUURNETWERK

5.1 Omgevingsverordening

Bij ruimtelijke ontwikkelingen of ingrepen in het Gelders Natuurnetwerk dient men rekening te houden met de planologische bescherming hiervan. Hieronder worden de artikelen uit de Geconsolideerde Omgevingsverordening Gelderland (februari 2021) die van toepassing zijn op de voorliggende situatie weergegeven. Figuur 10 toont een overzicht van de beschermingsregels voor het Gelders Natuurnetwerk.

Figuur 10. Overzicht van alle beschermingsregels voor het Gelders natuurnetwerk (bron: Geconsolideerde Omgevingsverordening Gelderland, februari 2022).

Artikel 2.39 (bescherming kwaliteit Gelders natuurnetwerk)

1. Voor zover een bestemmingplan betrekking heeft op het Gelders natuurnetwerk wordt een nieuwe activiteit of ontwikkeling alleen toegelaten als die geen nadelige gevolgen kan hebben voor de kernkwaliteiten, oppervlakte of samenhang als bedoeld in bijlage Kernkwaliteiten Gelders natuurnetwerk en Groene ontwikkelingszone.
2. Er is geen sprake van nadelige gevolgen voor de oppervlakte als die in overeenstemming met paragraaf 2.6.2 worden gecompenseerd:
 - a. buiten het Gelders natuurnetwerk; of
 - b. in het Gelders natuurnetwerk op gronden die op de ambitiekaart bij het Natuurbeheerplan zijn aangeduid met code N00.01.

Artikel 2.45 (onderzoek kernkwaliteiten Gelders natuurnetwerk)

1. Bij een nieuwe activiteit of ontwikkeling in het Gelders natuurnetwerk doet de initiatiefnemer onderzoek naar de te verwachten effecten van die activiteit of ontwikkeling op de kernkwaliteiten, oppervlakte en samenhang van het Gelders natuurnetwerk.
2. Bij het onderzoek worden in ieder geval betrokken de in het gebied aanwezige:
 - a. actuele en potentiële natuurwaarden;
 - b. bij of krachtens de Wet natuurbescherming aangewezen beschermde soorten en soorten van nationale Rode lijsten; en
 - c. ecologische samenhang.
3. Voor zover de nieuwe activiteit of ontwikkeling daar effect op kan hebben, worden bij het onderzoek betrokken de in het gebied aanwezige:
 - a. kwaliteit van lucht, water en bodem;
 - b. mate van stilte, rust en duisternis; en
 - c. landschappelijke, cultuurhistorische, geomorfologische en bodemkundige waarden, alsmede het reliëf.

Artikel 2.48 (compensatieplan bij fysieke compensatie)

1. De initiatiefnemer onderbouwt de wijze waarop fysieke natuurcompensatie plaatsvindt in een compensatieplan.
2. Het compensatieplan geeft in ieder geval inzicht in:
 - a. hoe verzekerd is dat de fysieke natuurcompensatie wordt uitgevoerd;
 - b. hoe monitoring van en rapportage over de uitvoering van de fysieke natuurcompensatie plaatsvinden;
 - c. hoe de natuur wordt ingericht en beheerd gedurende de ontwikkeltijd;
 - d. de locatie waar de nadelige gevolgen voor de kernkwaliteiten, oppervlakte of samenhang van het Gelders natuurnetwerk plaatsvinden; en
 - e. de locatie waar gecompenseerd wordt.

Artikel 2.49 (termijn uitvoering fysieke natuurcompensatie)

De initiatiefnemer voert de fysieke natuurcompensatie uit:

- a. binnen vijf jaar na vaststelling van het bestemmingsplan waarin de activiteit is toegelaten; of
- b. voor het begin van de activiteit als op de locatie van de fysieke ingreep een beschermde inheemse diersoort of een soort, genoemd in de nationale Rode Lijsten, voorkomt.

Artikel 2.50 (fysieke natuurcompensatie)

1. De omvang van de fysieke natuurcompensatie is gelijk aan de oppervlakte van het aangestaste areaal, vermeerderd met de volgende toeslag:
 - a. geen toeslag bij natuur met een ontwikkeltijd van vijf jaar of minder;
 - b. 1/3e deel van de oppervlakte bij natuur met een ontwikkeltijd tussen vijf en 25 jaar;
 - c. 2/3e deel van de oppervlakte bij natuur met een ontwikkeltijd tussen 25 en 100 jaar; of
 - d. een door Gedeputeerde Staten te bepalen oppervlakte bij natuur met een ontwikkeltijd van meer dan 100 jaar.
2. De compensatie wordt uitgevoerd in overeenstemming met bijlage Gelijkaardige natuurbeheertypen.
3. Voor de ontwikkeltijd per natuurbeheertype geldt de periode genoemd in bijlage Ontwikkeltijd natuurbeheertypen.
4. Planologische verankering van fysieke natuurcompensatie vindt plaats in hetzelfde of een gelijktijdig vast te stellen bestemmingsplan als waarin de wijziging van de bestemming wordt geregeld, die de aanleiding vormt voor de compensatie.
5. De uitvoering van de compensatie wordt verzekerd door het opnemen van een voorwaardelijke verplichting in het bestemmingsplan of door het stellen van een voorschrift aan de omgevingsvergunning.

5.2 Kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen GNN – gebied 10 Huppel – Beurzerbeek

ALGEMEEN	Nr.	10
	Gebiedsnaam	Huppel - Beurzerbeek
KERNKWALITEITEN	natuur en landschap	<ul style="list-style-type: none"> • Overwegend kleinschalig kampenlandschap op het Oost-Nederlands Plateau, vrij grootschalige, deels beboste vochtige heideontginningen langs de Duitse grens • onderdeel van Nationaal Landschap Winterswijk • De evz Groenlose Slinge verbindt dit gebied met de Berkel; modellen: kamsalamander en winde • leefgebied das • leefgebied steenuil • leefgebied kamsalamander • duidelijk herkenbare essen van Huppel en Het Waliën • cultuurhistorische en landschappelijke waarden van de beken, oude ontginningen en kavelpatronen, hakhout, houtwallen, singels en boerderijen • abiotiek: aardkundige waarden, kwel, bodem, grondwaterreservoir
	aardkundige waarden	• +: Hogeweg - Valkeniersbult
	waardevol open gebied of verkaveling	• +
	parel	• -
	natte landnatuur	• ja
ONTWIKKELINGSDOELEN	natuur en landschap GNN (omvorming, natuurontwikkeling)	<ul style="list-style-type: none"> • ontwikkeling droge en vochtige, beekbegeleidende bossen met bijbehorende flora en fauna • ontwikkeling ecologische verbinding Groenlose Slinge met beken, beekoevers, poelen, natte graslanden en moerasjes, bosjes en singels • ontwikkeling uitwisseling met de omgeving en vermindering barrièrewerking N319 • ontwikkeling herkenbaarheid essen • ontwikkeling bosranden en overgangen naar cultuurgronden, heide en schrale graslanden • ontwikkeling biotopen voor vogels van bossen en cultuurgronden • ontwikkeling biotopen voor reptielen en amfibieën (m.n. boomkikker), poelen • ontwikkeling cultuurhistorische patronen (bijv. ontginningen, houtwallen) en beheersvormen

Figuur 11. Kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen GNN deelgebied 10.

6 INVLOED OP GELDERS NATUURNETWERK

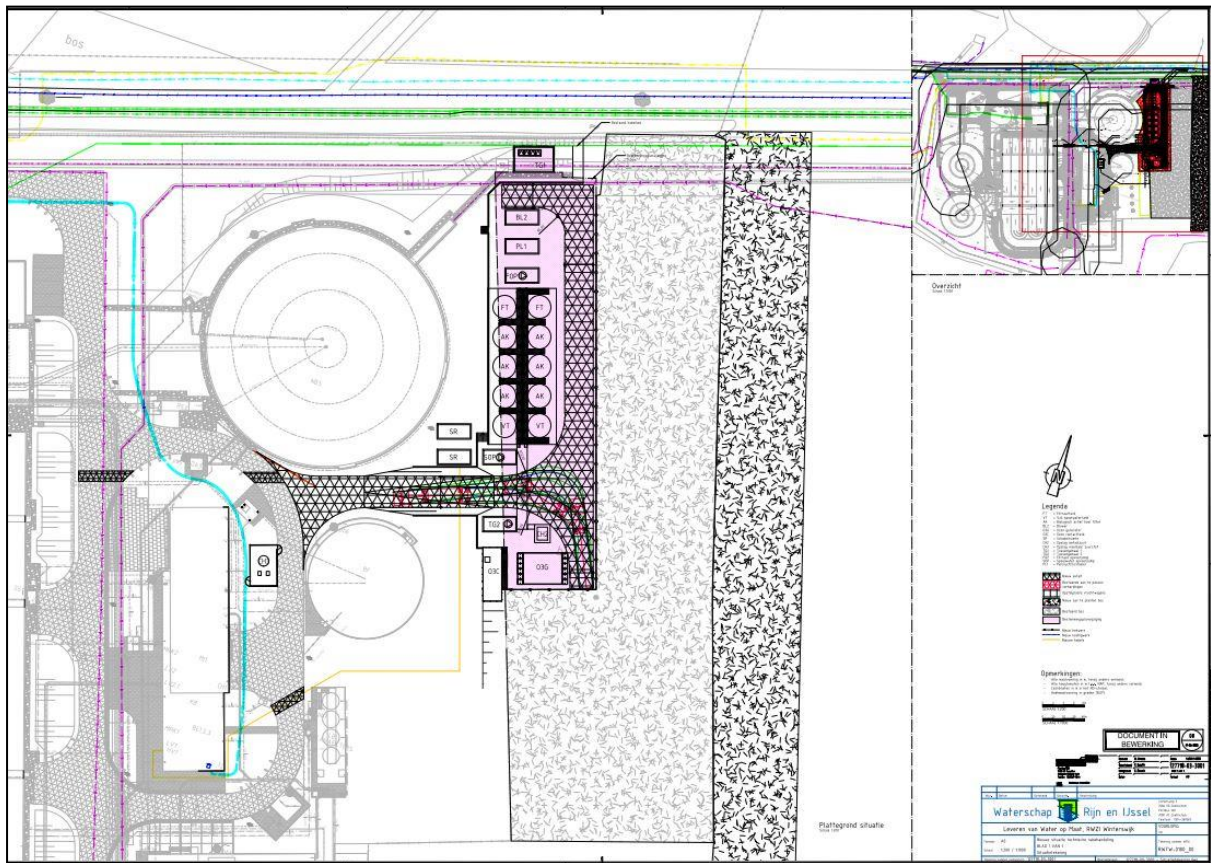
In dit hoofdstuk vind de onderbouwing plaats voor de invloed van de ingreep op de oppervlakte, kwaliteit en de samenhang van het aan te tasten GNN-gebied, wat noodzakelijk is voor het toepassen van artikel 2.39.

6.1 Oppervlakte ingreep

De onderzoekslocatie maakt deel uit van het Gelders Natuurnetwerk. In figuur 12 is de ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van het Gelders Natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelingszone weergegeven. Door de voorgenomen ingreep zal een oppervlakte van 1.500 m² van het Gelders Natuurnetwerk een andere bestemming krijgen. In figuur 12 is het plangebied (locatie nieuwbouw en compensatiegebied) weergegeven. In figuur 13 is op kaart aangegeven waar de uitbreiding van het RWZI gaat plaatsvinden.

Figuur 12. Oppervlakte plangebied.

Figuur 13. Uitbreidingslocatie RWZI (bestemmingsplanwijziging is paars gearceerd). Bron: Witteveen en Bos, 2022).

6.2 Voorwaarden aantasting Gelders Natuurnetwerk

Artikel 2.39 geeft enkele mogelijkheden waardoor werkzaamheden met effecten op het GNN mogelijk zijn. Hiervoor is een toetsing van de plannen nodig aan het oppervlakte, kwaliteit en samenhang van het gebied. Indien er sprake is van een afname van oppervlakte van het Gelders Natuurnetwerk dient dit gecompenseerd te worden. Uitgangspunt is dat er per saldo geen negatieve gevolgen voor het Gelders Natuurnetwerk overblijven als gevolg van de voorgenomen plannen.

6.3 Aantasting natuurbeheertypen

Op basis van de voorgenomen ingreep zal een oppervlakte van 1.500 m² GNN van bestemming veranderen. Het betreft hier het natuurbeheertype N16.04 Vochtig bos met productie. Dit natuurbeheertype kent een ontwikkeltijd van 25-100 jaar.

6.4 Aantasting kernkwaliteiten

De kernkwaliteiten van deelgebied 10 Huppel-Beurzerbeek zijn weergegeven in figuur 10. De ingreep vindt plaats in een deel van het GNN met het natuurbeheertype Vochtig bos met productie.

6.4.1 Oppervlakte

Als gevolg van de voorgenomen ingreep gaat er 1.500 m² aan GNN verloren. Deze oppervlakte dient gecompenseerd te worden (zie hoofdstuk 6.5 en hoofdstuk 7).

6.4.2 Kwaliteit

De natuurkwaliteit van het plangebied (conform de parameters van BIJ12 voor N16.04 Vochtig bos met productie (nieuw per 01-01-2018) is matig voor de structuur en matig voor flora en fauna (bepaald op eigen waarnemingen en waarnemingen uit de NDFP). De kernkwaliteiten die zijn omschreven voor het gebied ontbreken nagenoeg volledig in het gebied. De planlocatie bevat geen bijzondere aardkundige waarden, betreft geen waardevol open gebied en maakt eveneens geen onderdeel uit van kampenlandschap of heideontginningen. Ook de bijzondere soorten das en steenuil komen niet op de planlocatie voor en worden hier in de huidige situatie niet direct verwacht. Abiotische waarden, zoals kwel of waardevolle bodemtypen, ontbreken eveneens. De belangrijkste waarde van het gebied betreft de verbindende factor tussen twee houtwallen. Daarnaast past het bosje goed in het kleinschalige landschap rond Winterswijk. In het nieuw te realiseren compensatiegebied (hoofdstuk 7) zal een grotere diversiteit aan boom- en struiksoorten worden gerealiseerd. Dit komt de kwaliteit van het gebied ten goede door een versterking van het leefgebied van de das en de steenuil. Onder ander door een verhoging van besdragende struiken, geleidelijke overgang van bos naar cultuurlandschap door een struik- en kruidlaag en een verhoogd aanbod aan schuilmogelijkheden voor vogels en zoogdieren. Tevens biedt het compensatiegebied kansen om ontwikkelingsdoelen voor het GNN te behalen. Het compensatiegebied levert een ontwikkeling op van biotopen voor vogels van bossen en cultuurgronden en biotopen voor reptielen en amfibieën. Hiermee wordt de kwaliteit van het gebied versterkt en is er geen sprake van afname van kwaliteit als gevolg van de ingreep.

6.4.3 Samenhang

Daar waar de uitbreiding plaats zal vinden binnen het GNN zal er 1.500 m² aan bos verloren gaan. Waar de compensatie plaats zal vinden in de Groene Ontwikkelingszone zal 2.500 m² vochtig bos terugkomen. Dit compensatiegebied wordt gerealiseerd in hetzelfde boscomplex. De verbinding tussen de noordelijke- en zuidelijk gelegen houtwallen van het GNN zal ten noorden dezelfde breedte krijgen als in de huidige situatie en aan de zuidzijde wordt het boscomplex zelfs verbreedt (zie figuur 14) ten opzichte van de huidige situatie. Binnen de opgave voor boscompensatie kan de ruigterand bijdragen aan de Ecologische verbindingszone (EVZ) -model Kamsalamander door de strook te variëren in breedte, met een golvende rand tussen 1 en 4 meter breed (de ruigte rand wordt exact uitgewerkt in het inrichtingsplan, zodat er daadwerkelijk een golvende ruigterand ontstaat). Daarnaast dragen de takkenrillen en de rand met struikvormende soorten bij aan de EVZ. Deze uitbreiding heeft dus een positief effect op de samenhang van het gebied. De verbinding tussen de onderliggende complexen wordt versterkt als gevolg van de voorgenomen compensatie.

6.5 Compensatieopgave

De oppervlakte van het GNN wat verloren gaat zal gecompenseerd moeten worden. De omvang en inrichting van deze compensatie wordt bepaald door verschillende factoren, waaronder het natuurbeheertype van het GNN en het oppervlakte van het gebied wat van bestemming veranderd.

Op basis van de ontwikkeltijd van een natuurbeheertype geldt een compensatietoeslag. De omvang van de fysieke natuurcompensatie is gelijk aan de oppervlakte van het aangetaste areaal, vermeerderd met de volgende toeslag:

1. geen toeslag bij natuur met een ontwikkeltijd van vijf jaar of minder;
2. 1/3e deel van de oppervlakte bij natuur met een ontwikkeltijd tussen vijf en 25 jaar;
3. 2/3e deel van de oppervlakte bij natuur met een ontwikkeltijd tussen 25 en 100 jaar; of
4. een door Gedeputeerde Staten te bepalen oppervlakte bij natuur met een ontwikkeltijd van meer dan 100 jaar.

In tabel I is in het kort weergegeven welke compensatieopgave er geldt bij de voorgenomen ingreep op de planlocatie. In totaal dient 2.500 m² compensatienatuur gerealiseerd te worden.

Tabel I. Compensatieopgave GNN project uitbreiding RWZI

Locatie	#	Natuurbeheer- type	Oppervlakte- verlies	Ontwikkelings- tijd	Kwaliteits- toeslag	compensatie- opgave
Planlo- catie	N16.04	Vochtig bos met productie	1.500 m ²	25-100 jaar	2/3	2.500 m ²

Volgens het document 'Gelijkwaardige natuurbeheertypen' valt het beheertype Vochtig bos met productie onder categorie 1, wat de laagste categorie is. De compensatienatuur dient gelijkwaardig of uit een hogere categorie te zijn.

Op de locatie van de fysieke ingreep binnen het GNN komen beschermde diersoorten voor. Om deze reden dient de compensatie voorafgaand aan de voorgenomen ingreep plaats te vinden.

7 COMPENSERENDE MAATREGELEN

7.1 Locatie en inrichting compensatiegebied

De 2.500 m² Vochtig bos met productie wordt gecompenseerd op het graslandperceel ten oosten van de planlocatie (zie figuur 14). Het compensatiegebied wordt zo gesitueerd dat de bosschage zijn huidige waarde kan behouden. Het compensatiegebied wordt direct ten oosten van het bestaande GNN gecompenseerd.

Figuur 14. Locatie en inrichting compensatiegebied.

Verblijfplaatsen/beschutting

De huidige bosschage biedt weinig beschutting aan aanwezige dieren, enkel langs de randen is een dermate dichte vegetatie aanwezig dat dieren hier kunnen schuilen. In het compensatiegebied wordt ingezet op het creëren van een ruime hoeveelheid nieuwe schuilplaatsen voor marters en muizen. Verspreid door het gebied worden vijf nestkasten voor kleine marterachtigen geplaatst op beschutte plekken om direct op de korte termijn te voorzien in verblijfplaatsen. Daarnaast worden verspreid door het gebied bulten/stapels met houtafval en maaisel neergelegd. Dergelijke bulten kunnen door muizen en marters worden gebruikt als verblijfplaats. Tot slot worden enkele takkenrillen/richels in het terrein gecreëerd, deze dienen eveneens als verbindend element richting de bestaande bosschage. Het hout wat voor deze takkenrillen wordt gebruikt komt van de te kappen bomen op de planlocatie, de takkenrillen kunnen zodoende nog niet volledig worden ingericht voordat de kap van de bomen op de planlocatie plaatsvindt.

Langs de zuid- en oostzijde van het plangebied komt een ruigtestrook van 2 meter breed. Hier kan een dichte, kruidrijke vegetatie ontwikkelen. De zaden en insecten die een dergelijke strook oplevert bieden voedsel aan muizen, waaronder ook de grote bosmuis. Muizen vormen op hun beurt ook weer een voedselbron voor kleine marterachtigen. De kruidrijke rand zorgt daarnaast voor een meer geleidelijke overgang van grasland naar bos.

7.2 Beheer en monitoring compensatiegebied

7.2.1 N16.04 Vochtig bos met productie

Vochtig bos met productie bestaat uit loofbossen die gedomineerd worden door diverse boomsoorten zoals populier, es, esdoorn, beuk, haagbeuk, eik, iep en els. Het is een grotendeels gesloten bos met een weelderige ondergroei. Dit bostype is een productievariant van delen van het haagbeuken- en essenbos en beek- en rivierbegeleidend bos. Dit natuurbeheertype komt voor op matig nat tot matig droge, vrij voedselrijke kleiige tot zandige bodems. Door snelle groei en sterfte kan binnen afzienbare tijd een gevarieerde bosstructuur ontstaan, met veel dood hout en een weelderige struiklaag en bodemvegetatie. (BIJ12, z.d.)

Aanleg en beheer

De vegetatie in het vochtig bos met productie bestaat hoofdzakelijk uit soorten van relatief voedselrijke en vochtige bodems. Het graslandperceel waar de compensatienatuur wordt gerealiseerd is in grote lijnen vergelijkbaar. Aangezien er geen soorten worden aangeplant met hoge eisen aan de bodemkwaliteit en samenstelling zijn er geen maatregelen nodig voorafgaand aan de bosaanplant.

Bij de aanplant van de bomen en struiken wordt geadviseerd om het gras zo kort mogelijk af te maaien. Op de plekken waar bomen en struiken worden geplant dient het gras volledig verwijderd te worden, waarna een (dunne) mulchlaag rond de geplante boom of struik wordt aangebracht. Deze mulchlaag voorkomt dat de huidige grasmat te verstikkend en concurrerend werkt. In verband met de aanwezigheid van hazen en reeën wordt geadviseerd om gebruik te maken van plantkokers, of om de complete compensatienatuur in eerste instantie te omheinen.

Om een snelle bosvorming te stimuleren zijn voor de oppervlakte van 2.500 m² compensatienatuur in totaal 800 autochtone bomen en struiken nodig. De aantallen per soort zijn weergegeven in tabel II. Bomen en struiken dienen bij aanplant een minimale hoogte van 80-100 cm te hebben, er kan ook gekozen worden voor het (gedeeltelijk) aanplanten van hogere bomen om een snellere bosvorming te stimuleren, dit verandert echter niets aan de aantallen bomen/struiken zoals weergegeven in tabel II.

Tabel II. Aantal bomen/struiken per soort.

Soort	Aantal
Bomen	
Hazelaar – <i>Corylus avellana</i>	90
Zomereik – <i>Quercus robur</i>	70
Spaanse aak – <i>Acer campestre</i>	70
Ruwe berk – <i>Betula pendula</i>	90
Haagbeuk – <i>Carpinus betulus</i>	70
Struiken	
Sleedoorn – <i>Prunus spinosa</i>	80
Eenstijlige meidoorn – <i>Crataegus monogyna</i>	80
Aalbes – <i>Ribes rubrum</i>	50
Rode kornoelje – <i>Cornus sanguinea</i>	50
Gewone vlier – <i>Sambucus nigra</i>	60
Sporkehout – <i>Frangula alnus</i>	60
Wilde kardinaalsmuts – <i>Euonymus europaeus</i>	30
Totaal	800

Monitoring

Vochtig bos met productie dient elke 12 jaar gemonitord te worden op de structurelementen door middel van een bosstructuurkartering. Daarnaast dient het natuurbeheertype elke 6 jaar gemonitord te worden op broedvogels (inventarisatie kwalificerende soorten), stikstofdepositie (opvragen stikstofdepositie) en ruimtelijke condities (GIS-analyse en veldwaarneming). De methode is vastgesteld door BIJ12 (BIJ12, z.d.).

Naast deze formele monitoring dient in de eerste jaren regelmatig een monitoring van de ontwikkeling uitgevoerd te worden door een ter zake kundige. Hierbij dient gelet te worden op de ontwikkeling van de aangeplante vegetatie, zodat er eventueel maatregelen genomen kunnen worden wanneer de ontwikkeling niet naar wens verloopt. Na 2-3 jaar dient deze monitoring uitgevoerd te worden om te controleren of de bomen aanslaan en kroonvormers eventueel extra moeten worden vrijgezet.

Rapportage

De voortgang van de aanleg van het compensatiegebied en de eerste ontwikkelingen van dit gebied worden gerapporteerd in een logboek wat wordt bijgehouden door de ecologisch begeleider en door de ontheffinghouder opgestuurd naar de ontheffing verlener. Hiervoor kan een periode van ten minste twee jaar worden aangehouden, echter kan de ontheffing verlener andere eisen stellen.

7.3 Planning en verantwoordelijken

In het volgende gedeelte worden kort de stappen omschreven die benodigd zijn voor de realisatie. Ook worden hier de verantwoordelijke personen/instanties per onderdeel benoemd.

Indienen ontheffing soorten, gebiedsbescherming en houtopstanden

De ontheffing soortbescherming is eind december 2021 ingediend bij de provincie Gelderland. In de tweede helft van januari 2022 wordt deze aanvraag door de ecologisch begeleider aangevuld met de onderdelen Gelders Natuurnetwerk en houtopstanden.

Inrichting compensatiegebied

De opdrachtgever is verantwoordelijk voor de inrichting van het compensatiegebied. De landschappelijke inpassing is in overleg met de naastgelegen bewoners tot stand gekomen. Deze inrichting vindt idealiter op korte termijn plaats, eventueel al voor een ontheffing met de daarin vermelde randvoorwaarden verkregen is. Het compensatiegebied moet namelijk ingericht zijn voordat er werkzaamheden kunnen plaatsvinden in het Gelders natuurnetwerk. De ecologisch begeleider rapporteert de voortgang van de inrichting in een logboek. Dit logboek wordt na afronding van het project aan de ontheffingverlener verstrekt.

Ontheffingverlening

De provincie Gelderland is verantwoordelijk voor de ontheffingverlening. De benodigde ontheffing worden uiterlijk augustus/september 2022 verwacht.

Bomenkap GNN

Na de ontheffingverlening kunnen de bomen binnen het GNN onder ecologische begeleiding worden verwijderd, volgens de voorschriften uit rapport 15907.006 versie D2. De werkzaamheden worden door de ecologisch begeleider gerapporteerd in een ecologisch logboek en na afronding van het project aan de ontheffingverlener verstrekt.

Ontwikkeling, beheer en monitoring compensatiegebied

De ontheffinghouder/grondeigenaar is verantwoordelijk voor de ontwikkeling, het beheer en de monitoring van het compensatiegebied.

8 SAMENVATTING

Econsultancy heeft in opdracht van Waterschap Rijn en IJssel een activiteitenplan opgesteld in het kader van de Wet natuurbescherming, ten behoeve van de voorgenomen uitbreiding van de RWZI aan de Honesweg 14 te Winterswijk.

De volgende onderzoeksvragen zijn beantwoord:

- Hoe wordt verzekerd dat de fysieke compensatie wordt uitgevoerd?
 - De te kappen houtopstand wordt gecompenseerd in het compensatiegebied voor het Gelders Natuurnetwerk. Voor de 1.500 m² te kappen bos wordt 2.500 m² nieuw bos aangelegd.
- Hoe wordt verzekerd dat de fysieke compensatie wordt uitgevoerd?
 - Planologische verankering van de fysieke natuurcompensatie vindt plaats in hetzelfde vast te stellen bestemmingsplan als waarin de wijziging van de bestemming wordt geregeld, die de aanleiding vormt voor de compensatie.
- Hoe vindt de monitoring van, en de rapportage over, de fysieke natuurcompensatie plaats?
 - De monitoring vindt plaats via de methode zoals omschreven door BIJ12. Daarnaast wordt de aanleg en eerste ontwikkeling door de ecologisch begeleider vastgelegd in een logboek en na afronding van het project opgestuurd aan de ontheffingverlener.
- Hoe wordt de natuur ingericht en beheerd gedurende de ontwikkeltijd?
 - De compensatienatuur wordt ingericht als Vochtig bos met productie, natuurbeheer-type N16.04. Er wordt een variatie aan bomen en struiken aangeplant, daarnaast worden marterboxen, takkenrillen en enkele houtstapels gerealiseerd in het compensatiegebied.
- Waar vinden de nadelige gevolgen van de kernkwaliteiten, oppervlakte of samenhang van het Gelders natuurnetwerk plaats?
 - Nadelige gevolgen voor oppervlakte en samenhang van het Gelders natuurnetwerk vindt plaats in de groenstrook ten oosten van de RWZI.
- Waar worden de nadelige gevolgen voor het Gelders natuurnetwerk gecompenseerd?
 - De nadelige gevolgen voor het Gelders natuurnetwerk worden gecompenseerd in het perceel dat ten oosten van de planlocatie ligt en aan het bestaande GNN grenst.

Geraadpleegde bronnen

BIJ12 (z.d.). N16.04 Vochtig bos met productie. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/index-natuur-en-landschap/natuurtypen/n16-bossen-met-productiefunctie/n16-04-vochtig-bos-productie-nieuws-per-01-01-2018/>.

Haas, M. de (2021). Rapport quickscan Wet natuurbescherming (15907.004 versie D2) Honesweg 14 te Winterswijk. Econsultancy, rapport 15907.004, versie D2.

Haas, M. de (2021). Rapport aanvullend ecologisch onderzoek (15907.006 versie D2) Honesweg 14 te Winterswijk. Econsultancy, rapport 15907.006, versie D2.

Provincie Gelderland (2021, maart). Planoviewer - Geconsolideerde Omgevingsverordening Gelderland (maart 2021). Geraadpleegd op 26 juli 2022 van <https://gldanders.planoview.nl/planoview/>.

Provincie Gelderland (z.d.). Bijlage Kernkwaliteiten Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone. Geraadpleegd op 26 juli 2022 van https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.9925.PVOmgverordeningGC-gc08/b_NL.IMRO.9925.PVOmgverordeningGC-gc08_733.pdf.

Provincie Gelderland (z.d.). Natuurregels in Gelderland. Geraadpleegd op 26 juli 2022 van <https:// gelderland.maps.arcgis.com/apps/MapSeries/index.html?appid=38465e1d8fec467ba027024c1e3476d1>.

Wet natuurbescherming (2015, 16 december). Opgehaald van: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2021-02-17>.

Bijlage 1 samenvatting kapmelding houtopstand

Zie los bijgevoegde bijlage.

Bijlage 2 locatie te kappen houtopstand en compensatiegebied

